

STANDARDY

OCHRONY DZIECI MAŁOLETNICH W SZKOLE

PODSTAWOWEJ IM. POLSKICH NOBLISTÓW

W BUKOWCU.

PODSTAWY PRAWNE

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)

Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r.),

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. 2023 poz. 900).

Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1304),

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 535),

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. 2023 poz. 984

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz.U. 2024 poz. 17),

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1610).

Rozporządzenie Rady Ministrów z 6 września 2023 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskie Karty” (Dz.U. 2023 poz. 1870),

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2023 poz. 1798).

Wprowadzenie

1. W jakim celu zostały wprowadzone „Standardy ochrony małoletnich”?

2. Co możecie w nich znaleźć?

3. Prawa dziecka - dlaczego powinniście je znać?

Krzywdzenie dzieci jest niepokojącym problemem, który coraz częściej występuje we współczesnym świecie. Z różnymi formami krzywdzenia macie również do czynienia w środowisku sobie najbliższym – szkolnym i pozaszkolnym. W tej sytuacji konieczna jest odpowiednia reakcja szkoły. Jednym z najważniejszych celów działań szkoły jest chronienie Was przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie w niej bezpiecznego i przyjaznego Wam środowiska. Konieczność ochrony Was przed różnymi formami krzywdzenia wynika z przekonania, że:

- w obliczu narastającej fali przemocy i agresji wobec dzieci powinniście mieć zagwarantowane bezpieczeństwo i ochronę w szkole;
- Wasze prawa powinny być przestrzegane;
- niedopuszczalne jest stosowanie wobec Was jakiegokolwiek formy przemocy – w każdej sytuacji, w której jesteście bądź możecie być krzywdzeni, musicie otrzymać w szkole pomoc. Istotnym i konkretnym działaniem szkoły na rzecz Waszej ochrony w szkole jest stworzenie warunków do skutecznej pomocy Wam w sytuacjach trudnych oraz warunków do lepszego zabezpieczenia Waszych praw.

Zadanie to realizuje bardzo ważny z punktu widzenia Waszego bezpieczeństwa dokument – „Standardy ochrony małoletnich”

1. Jest on wyrazem troski o Waszą ochronę w sytuacjach, w których czujecie się skrzywdzeni. Troskę tę rozumiemy jako szczególną dbałość o Waszą godność oraz o Wasze dobro fizyczne i psychiczne. Do jego opracowania szkoła została zobowiązana przez państwo – uznano bowiem za pilną potrzebę wprowadzenie systemowego rozwiązania ochrony Was przed przemocą fizyczną i psychiczną, edukacyjną, materialną czy – coraz powszechniejszą – cyberprzemocą. Dlatego też dokument ten został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których możecie skorzystać w sytuacjach zagrożenia Waszego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, takie sytuacje Wam zagrażają.

Jako osobom małoletnim należy się Wam szczególna opieka i ochrona dorosłych, bo nie zawsze jesteście w stanie sami należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo. Ochrona Waszych praw jest zatem powinnością rodziców i wszystkich pracowników szkoły.

STANDARTY OCHRONY MAŁOLETNIICH

W szkole, zgodnie z ustawą z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, zostały opracowane Standardy Ochrony Małoletnich:

STANDARD I:

W szkole zwracamy uwagę na ochronę małych dzieci. Wdrożone procedury mają na celu ochronę dzieci przed krzywdzeniem.

STANDARD II:

Szkoła monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzenia dzieci.

STANDARD III:

W szkole funkcjonują procedury zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małego. Są znane wszystkim pracownikom procedury oraz podejmowane są działania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

STANDARD IV

Szkoła monitoruje i weryfikuje zgodność prowadzenia działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci pod kątem zgodności z przyjętymi zasadami i procedurami.

ROZDZIAŁ I

§ 1

OBJAŚNIENIE TERMINÓW STOSOWANYCH W PROCEDURACH OCHRONY MAŁOLETNIICH.

1. Personelem lub członkiem personelu jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej a także wolontariusz, student odbywający praktyki lub inne osoby

bez względu na formę zatrudnienia, które z racji pełnionej funkcji lub realizowanych zadań mają lub mogą mieć kontakt z dziećmi.

2. Dyrektorem należy przez to rozumieć dyrektora szkoły.
3. Dzieckiem/małoletnim jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
4. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy lub przedstawiciel ustawowy, który może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawowy dziecka.
5. Osobie najbliższej dziecku/wychowankowi – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie, a w przypadku jej braku – osobę pełnoletnią wskazaną przez dziecko/małoletniego.
6. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
7. Osoba odpowiedzialna za monitorowanie Programu Ochrony Małoletnich to wyznaczony przez dyrektora szkoły nauczyciel sprawujący nadzór nad jego realizacją w szkole.
8. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
9. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Formy przemocy:

- 1) przemoc fizyczna – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka/małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.,
- 2) przemoc seksualna – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka/małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa,
- 3) przemoc psychiczna – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowani opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokajają potrzeby innych,
- 4) zaniedbanie – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski

i ochrony zdrowia i/lub niespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju,

5) przemoc domowa – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

10. Osoba stosująca przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemoc domowej.

11. Świadek przemoc domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemoc domowej lub widziała akt przemoc domowej.

12. Osoba odpowiedzialna za Zasady Ochrony Małoletnich w szkole to wyznaczony przez dyrektora placówki pracownik sprawujący nadzór nad realizacją ich w szkole.

13. Zespół interwencyjny – zespół powołany przez dyrektora przedszkola w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka. W skład zespołu mogą wejść: dyrektor, nauczyciele z grupy dziecka, psycholog, pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.

§ 2

DOPUSZCZENIE PRACOWNIKA DO PRACY Z MAŁOLETNIM

I. Rekrutacja nauczycieli odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Karta Nauczyciela:

1) Kandydat do zatrudnienia na stanowisku nauczyciela/wolontariusza musi spełniać następujące warunki:

a) posiadać obywatelstwo polskie (wymóg ten nie dotyczy obywateli państwa członkowskiego UE, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego EFTA - strony umowy o EOG),

b) mieć pełną zdolność do czynności prawnych i korzystać z praw publicznych,

c) nie może toczyć się przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne,

- d) nie może być skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe,
 - e) nie może być prawomocnie ukarany karą dyscyplinarną, zwolnieniem z pracy z zakazem przyjmowania do pracy w okresie 3 lat przed nawiązaniem stosunku pracy, albo karą dyscyplinarną wydalenia z pracy,
 - f) posiadać kwalifikacje wymagane do zajmowania danego stanowiska (art. 10 ust. 5 Karty Nauczyciela),
 - g) przedłożyć informacje z Krajowego Rejestru Karnego informacji o niekaralności pozyskanej przez kandydata na jego koszt.
- 2) Dyrektor weryfikuje kandydata na stanowisko nauczyciela/wolontariusza/pomocy nauczyciela:
- a) w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych
 - b) rejestrze Sprawców Przepisów na tle Seksualnym.

Lub

- c) rejestrze karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.

II. Rekrutacja pracowników administracji i obsługi odbywa się na zasadach określonych w stawie o pracownikach samorządowych i przepisach wykonawczych oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Rejestrze Sprawców na tle Seksualnym.

ROZDZIAŁ II

§ 3

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI W SZKOLE PERSONEL-UCZEŃ

I. Relacje i komunikacja

1. Pracownik szkoły zobowiązany jest do traktowania każdego ucznia z szacunkiem.
2. Pracownik szkoły respektuje prawo małoletniego do własnego zdania, odczuwania i wyrażania swoich emocji. Zadaniem pracownika jest wskazanie dziecku sposobu wyrażania własnego zdania i emocji z poszanowaniem praw innych osób.
3. Pracownik szkoły reaguje na wszelkie formy przemocy i nietolerancji wśród małoletnich w sposób stanowczy z zastosowaniem zasad konstruktywnej krytyki nie dopuszczając do eskalacji niepożądanych zachowań.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek formy przemocy wobec małoletnich.
5. W komunikacji z małoletnimi należy zachowywać szacunek, cierpliwość, wyrozumiałość i powściągliwość.

6. Od pracownika szkoły wymagana jest kultura języka. Nie dozwolone jest zawstydzanie, obrażanie, upokarzanie czy lekceważenie małoletniego.
7. Nie wolno krzyczeć na ucznia. Można podnieść głos w sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu samego dziecka lub innych małoletnich.
8. Pracownik szkoły słucha aktywnie tego, co uczeń chce mu przekazać zarówno w sposób werbalny jaki i pozawerbalny. Stosuje zasady pozytywnej komunikacji.
9. Na przejawy niewłaściwego zachowania stosuje zasadę konstruktywnej krytyki i dezaprobatę zachowania, a nie ucznia.
10. Zakazane jest ujawnianie osobom nieuprawnionym informacji poufnych, wrażliwych związanych z małoletnim i jego rodziną, między innymi: wizerunku małoletniego, informacji o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
11. Decyzje podejmowane wobec małoletniego powinny być przez niego znane i w miarę możliwości brane pod uwagę jego oczekiwania.
12. Każdy pracownik szkoły respektuje prawo małoletniego do prywatności za wyjątkiem zagrożenia jego zdrowia lub życia. W takich okolicznościach należy wyjaśnić mu konieczność odstąpienia od zasady poufności.
13. Podczas indywidualnych rozmów z małoletnim, należy zadbać aby czuł się bezpiecznie

§ 4

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI W SZKOLE UCZEŃ- UCZEŃ

1. Każdy uczeń ma prawo przebywać w bezpiecznym środowisku i być akceptowanym.
2. Wszyscy pracownicy chronią małoletnich i zapewniają im bezpieczeństwo zarówno fizyczne jak i psychiczne.
3. Małoletni mają obowiązek podporządkowania się zasadom obowiązującym w placówce określonym w statucie oraz przyjętych kontraktach klasowych.
4. Uczniowie uznają prawo innych do akceptacji, szacunku i tożsamości bez względu na pochodzenie narodowe, etniczne, kulturowe, religijne czy światopoglądowe oraz płeć, wiek, cechy fizyczne, niepełnosprawności. Nie dyskryminują swym zachowaniem, postępowaniem i wypowiedziami żadnej z osób oraz nie naruszają ich godności osobistej.
5. Małoletni dbają o kulturę wypowiedzi oraz komunikacji wzajemnej z zastosowaniem zwrotów grzecznościowych. Nie pozwala się im na posługiwanie się wulgaryzmami.
6. Uczniowie szanują siebie wzajemnie i okazują to w codziennych relacjach.
7. Małoletni mają prawo do wyrażania własnego zdania i emocji pod warunkiem, że nie naruszają one praw innych osób, a ich postępowanie jest wolne od przemocy i agresji.
8. Agresja i przemoc niezależnie od jej rodzaju nigdy nie może być przez nikogo akceptowana, stosowana, a wiedza o niej zatajana.

9. Uczniowie mają obowiązek zgłaszania nauczycielom, opiekunom lub innym pracownikom szkoły wszelkich przejawów łamania praw innego dziecka.
10. Uczniowie znają zasady bezpieczeństwa i wiedzą, jak zachować się w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa własnego lub cudzego. Wiedzą u kogo w szkole mogą szukać pomocy.
11. Zachowanie niedozwolone w relacjach między małoletnimi to w szczególności: przemoc fizyczna, agresja słowna, niszczenie cudzej własności, wymuszenia, szantaż.

§ 5

PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIA

1. Prawa i obowiązki ucznia, w tym zasady zachowania obowiązujące na terenie szkoły zapisane są w statucie szkoły.
2. Nauczyciele, prowadząc z uczniami lekcje, zapoznają ich z prawami i obowiązkami oraz uczą zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach w życiu realnym i wirtualnym.
3. Prawa i obowiązki uczniów upowszechniane są w środowisku szkolnym.

§ 6

ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z MEDIÓW ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU NA TERENIE SZKOŁY

1. Szkoła zapewnia nauczycielom dostęp do Internetu po wdrożeniu i zaktualizowaniu systemu oraz oprogramowania zabezpieczające przed dostępem do niewłaściwych treści oraz wirusami, w tym oprogramowanie filtrujące treści.
2. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za utrzymanie i monitorowanie bezpieczeństwa w sieci – Administratora Systemu Informacji.
3. Uczniowie korzystają na lekcji z Internetu wyłącznie pod nadzorem nauczyciela.
4. Poza lekcjami uczniowie korzystają z telefonów i innych urządzeń z dostępem do sieci Internet zgodnie z regulaminem korzystania z tych urządzeń obowiązującym na terenie szkoły.

5. Inspektor Ochrony Danych Osobowych prowadzi dla pracowników szkolenia w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu oraz przetwarzania danych osobowych.
6. Nauczyciele okresowo zapoznają uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu.
7. Niedopuszczalne jest udostępnianie uczniom komputerów z dostępem do Internetu bez nadzoru nauczyciela.
8. Szkoła zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu na swojej stronie internetowej oraz poprzez informacje przekazywane przez e-dziennik, a także umieszczanie na gazetkach szkolnych.
9. W przypadku stwierdzenia lub powzięcia informacji o występującej przeciwko małoletniemu cyberprzemocy, pracownicy niezwłocznie reagują:
 - 1) zgłaszają problem jednej z osób: psychologowi, pedagogowi, wychowawcy oraz rodzicom,
 - 2) po ocenie sytuacji przez nauczyciela i dyrektora, jeżeli zachodzi potrzeba powiadamiają organy zewnętrzne (policję, sąd rodzinny) oraz sporządzają protokół interwencji,
 - 3) dyrektor niezwłocznie powołuje zespół ds. pomocy psychologiczno- pedagogicznej dla:
 - a) pokrzywdzonego małoletniego,
 - b) małoletniego będącego sprawcą,
 - c) podejmuje współpracę z rodzicami ww. dzieci,
 - d) podejmuje współpracę z instytucjami zewnętrznymi (wg potrzeb),
 - 4) w przypadku braku współpracy ze strony rodziców dziecka podejrzanego lub będącego odpowiedzialnym za cyberprzemoc, psycholog/pedagog i dyrektor, po dokonaniu oceny sytuacji i poinformowaniu rodziców, jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadamiają właściwe instytucje i organy (pomoc społeczną, policję, sąd rodzinny),
 - 5) dyrektor zleca działania profilaktyczne uwzględniające pojawiające się problemy związane m.in. z funkcjonowaniem dzieci w sieci Internet, cyberprzemocą we współpracy z instytucjami zewnętrznymi

§ 7

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU ORAZ DANYCH OSOBOWYCH DZIECI MAŁOLETNIICH

I. Zasady ochrony danych osobowych:

1. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Pracownicy szkoły mają obowiązek zachowania w tajemnicy:

- 1) danych osobowych, które przetwarzają,
 - 2) sposoby zabezpieczania danych osobowych przed dostępem osób nieuprawnionych.
3. Dane osobowe dziecka udostępniane są wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. Pracownik szkoły jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych dziecka i udostępniania tych danych w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym/grupie roboczej zespołu interdyscyplinarnego, powołanych w trybie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Pracownik szkoły może wykorzystać informacje w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający jego identyfikację.

II. Zasady ochrony wizerunku dziecka/małoletniego:

1. Szkoła uznaje prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych oraz zapewnia ochronę jego wizerunku.
2. Personelowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
3. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, członek personelu placówki może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców lub opiekunów prawnych na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
5. Upublicznienie przez członka personelu placówki wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
6. Pisemna zgoda, o której mowa powyżej, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany. Wizerunek dziecka za zgodą rodziców może być wykorzystywany wyłącznie w celu promowania działalności szkoły lub propagowania osiągnięć wychowanków.
7. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka:
 - 1) unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska, jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia,
 - 2) nie ujawnianie jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku zbiórek indywidualnych organizowanych przez naszą placówkę),
 - 3) zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie zasad:

a) wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/nagranii muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,

b) zdjęcia/nagrania dzieci powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać dzieci w grupie, a nie pojedyncze osoby,

4) nie publikowanie zdjęć dzieci, które są już absolwentami szkoły, jeśli ich rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu u z placówki,

5) wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci,

6) w sytuacji, gdy wydarzenie w przedszkolu/szkole zostanie zlecone osobie zewnętrznej (fotografowi lub kamerzyście) zadbamy o bezpieczeństwo dzieci poprzez:

a) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,

b) zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,

c) niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika naszej placówki,

d) poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych oraz dzieci, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.

9. Rejestrowanie wizerunków małoletnich do prywatnego użytku w sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości itd. Rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:

1) szkoła jako Organizator, informuje, że zorganizowana przez nią impreza ma charakter publicznie otwarty i w trakcie jej trwania nie mają zastosowania przepisy: rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), (Dz.U. UE L 119, s. 1 – RODO) oraz art. 81 ust. 1 ustawy z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2509 ze zm.).

2) wykonywanie, publikowanie i udostępnianie zdjęć lub nagrań wykonanych przez uczestników uroczystości odbywa się na ich własną odpowiedzialność i świadomość konsekwencji wynikających z rozpowszechniania wizerunku innych osób bez ich zgody,

3) w trakcie uroczystości mogą być wykonywane przez Organizatora zdjęcia lub nagrania dokumentujące wydarzenie zgodnie z art. 81 ust. 2 pkt. 2 ustawy z 4.02.1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Materiały te mogą być publikowane na stronie internetowej szkoły oraz w lokalnej prasie.

10. Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media:

- 1) jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji. W takiej sytuacji upewnimy się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci:
- 2) uzyskujemy informację o:
 - a) imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
 - b) uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
 - c) podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.
- 3) personelowi placówki nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie placówki bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz bez zgody dyrekcji,
- 4) personel placówki nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna prawnego, zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana,
- 5) w celu realizacji materiału medialnego dyrekcja może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń placówki dla potrzeb nagrania, podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie placówki dzieci.

III. Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku dziecka:

1. Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję.
2. Z wyprzedzeniem ustalimy z rodzicami/opiekunami prawnymi i dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować dziecko, aby nie utrwaląc jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmiemy, nie będzie wykluczające dla dziecka, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

IV. Przechowywanie zdjęć i nagrań:

Przechowujemy materiały zawierające wizerunek dzieci w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci:

- 1) nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez placówkę
- 2) nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji lub okres ustalony przez placówkę w polityce ochrony danych osobowych,
- 3) nie przechowujemy materiałów elektronicznych zawierających wizerunki dzieci na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive).

ROZDZIAŁ III

§ 8

ROZPOZNAWANIE CZYNNIKÓW RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECKA

1. Personel placówki posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci przejawiające się w:

1) Rozwoju poznawczym:

- a) opóźnienie rozwoju poznawczego w odniesieniu do wieku dziecka,
- b) trudności w koncentracji uwagi,
- c) zaburzenia rozwoju mowy, np. jąkanie, mutyzm wybiórczy,
- d) zniekształcenia myślowe, tzn. przekonanie o swojej winie, odpowiedzialności za to, co się stało – często widoczne w wypowiedziach dziecka, jego stosunku do siebie, jego sposobie uczestniczenia w życiu grupy rówieśniczej.

2) Rozwoju emocjonalnym:

- a) poczucie winy,
- b) wysoki poziom lęku, fobie,
- c) niska samoocena,
- d) reakcje nerwicowe, np. tiki, obgryzanie paznokci, wrywanie sobie włosów czy brwi,
- e) odcinanie się od emocji – dziecko w różnych sytuacjach zachowuje się tak, jakby nic nie czuło,
- f) nerwowość, złość, płacz bez konkretnego powodu,
- g) moczenie wtórne,

3) Rozwoju psychoseksualnym:

- a) zachowania masturbacyjne (masturbacja – bez innych objawów – zwykle jest oznaką towarzyszącego dziecku napięcia emocjonalnego, nie zaś przemocy),
- b) zachowania seksualne,
- c) wypowiedzi dotyczące seksualności, nadmierne zainteresowanie seksualnością, wulgarne wypowiadanie się na tematy z nią związane,
- d) odgrywanie przemocy seksualnej,
- e) zachowania o charakterze prostytutki,
- f) uszkodzenia w obrębie narządów płciowych, nawracające infekcje narządów moczowo-płciowych.

4) Rozwoju psychospołecznym:

- a) wycofanie się, izolowanie od grupy rówieśników,
- b) zachowania agresywne wobec rówieśników,
- c) zachowania opozycyjno-buntownicze,
- d) stosowanie przemocy wobec innych,
- e) zachowania ryzykowne.

2. Personel zna rodzaje cyberzagrożeń, które mogą przybrać formę

1) Kontaktów z nieodpowiednimi treściami:

- a) cyberpornografia,
- b) cyberprostyucja (w tym także sexting prowadzący do osiągnięcia korzyści materialnych
- c) treści propagujące niezdrowy tryb życia.

2) Niebezpiecznych działań: cyberprzemoc, sexting, samobójstwa z inspiracji i pod wpływem sieci (w tym samobójstwa transmitowane na żywo w internecie, samobójstwa pod wpływem upokorzenia, czy gnębienia doznanego w sieci, instruktaże dla samobójców, a także internetowe pakt samobójcze).

3) Niebezpiecznych kontaktów:

- a) uwodzenie dzieci online (child grooming),
- b) cyberpedofilia,
- c) naruszanie prywatności (cyberstalking),
- d) zagrożenia o charakterze seksualnym (sexting, cyberseks).

4) Zespołu uzależnienia od internetu (internet addiction disorder – IAD), w tym od informacji, pozostawania online (fear of missing out – FOMO) oraz od relacji społecznych budowanych i podtrzymywanych w sieci

5) Cyberprzestępczości i nieuczciwości w sieci, zagrożeń związanych z bezpieczeństwem danych przechowywanych w internecie:

- a) fałszywe lajki i pliki cookies zawierające szkodliwe oprogramowanie,
- b) fałszywe witryny i wyłudzenia danych,
- c) ataki hakierskie na serwisy społecznościowe,
- d) tabnabbing (fałszywe witryny internetowe, podszywające się pod inne serwisy),
- e) clickjacking (maskowanie odnośnika w celu skłonienia użytkownika do kliknięcia w link podsunięty przez przestępcę),
- f) zagrożenia dla systemów mobilnych

§9

SPOSÓB REAGOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE DZIECKO JEST KRZYWDZONE

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci. Obserwując zachowania małoletnich, analizują ich przekaz werbalny i niewerbalny mogący wskazywać na doznanie krzywdy.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy szkoły zapewniają małoletniemu bezpieczeństwo i wsparcie.
3. W przypadku wystąpienia uszkodzenia ciała dziecka należy wezwać pogotowie.
4. W sytuacji krzywdzenia małoletniego ze strony pracownika świadek zdarzenia zobligowany jest do zwrócenia uwagi pracownikowi oraz zgłoszenia incydentu dyrektorowi placówki.
5. W razie potrzeby dyrektor interweniuje przepisami prawnymi kodeksu pracy.
6. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
7. Pracownicy monitorują sytuację i dobre samopoczucie dziecka.
8. W przypadku uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia dziecka lub braku postępów w poprawie sytuacji dziecka albo nasileniu się objawów krzywdzenia, zostaje wszczęta **procedura „Niebieskiej Karty”** lub złożony wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny.

§10

ZASADY PROWADZENIA REJESTRU

1. Każde zgłoszenie wymaga wpisu do rejestru. (ZAŁ. NR1)
2. Rejestr przechowywany jest zgodnie z obowiązującą w szkole Instrukcją Kancelaryjną.

ROZDZIAŁ V

§ 11

PROCEDURY INTERWENCJI W PRZYPADKU KRZYWDZENIA DZIECKA PRZEZ RODZICÓW

1. W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek przekazania uzyskanej informacji do wychowawcy, psychologa, pedagoga specjalnego oraz dyrektora przedszkola.
2. Dyrektor lub osoby odpowiedzialne za Program Ochrony Małoletnich wzywa osobę, którą PODEJRZEWA o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu.
3. Wskazana przez dyrektora osoba sporządza zapis zaistniałej sytuacji wraz opisem sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z małoletnim, nauczycielami i rodzicami w formie notatki służbowej. W notatce w szczególności powinny znaleźć się informacje o tym kogo dotyczy sytuacja, opis sytuacji, wypowiedź dziecka bądź świadka, ustalenia, podjęte działania, efekty oraz osoby zaangażowane.
4. Jeśli z analizy sytuacji wyniknie konieczność podejmowania dodatkowych działań psycholog lub pedagog specjalny w porozumieniu z wychowawcą przygotowuje plan pomocy dziecku.
5. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące podjętych działań w celu zapewnienia mu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji i zapewnienie wsparcia małoletniemu.
6. W przypadku incydentu, gdy ryzyko powtarzalności jest nieznaczne, dokonuje się stosownych wpisów w dokumentacji psychologa, pedagoga specjalnego, wychowawcy oraz dyrektora lub innych nauczycieli związanych z sytuacją.

§ 12

1. W przypadkach dotyczących znęcania się fizycznego lub psychicznego albo wykorzystywania seksualnego, dyrektor powołuje zespół interwencyjny w składzie:

- 1) dyrektor,
- 2) psycholog,
- 3) pedagog specjalny,
- 4) wychowawca.

2. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zgłosili jego opiekunowie, powołanie zespołu interwencyjnego jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające. Ze spotkania sporządzany jest protokół.

3. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez członków zespołu na podstawie uzyskanych informacji.

4. Plan pomocy jest konsultowany z rodzicami w celu włączenia ich do współpracy.

5. W sytuacji, gdy potencjalnym sprawcą krzywdzenia dziecka jest rodzic/opiekun, wyłącza się go działań w celu ochrony dziecka przed dalszym krzywdzeniem bądź jego eskalacją.

6. Rozmowy i ustalenia prowadzone są z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym.

7. Jeśli dziecko jest krzywdzone przez oboje rodziców lub jest wychowywane przez jednego rodzica, który krzywdzi dziecko i nie można wskazać opiekuna, który zagwarantuje dziecku bezpieczeństwo, dyrektor szkoły nawiązuje współpracę z odpowiednimi instytucjami lub służbami, w celu zabezpieczenia dziecka
8. Dyrektor informuje rodziców/opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekunczy lub przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego).
9. Po poinformowaniu rodziców dyrektor szkoły składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich
(ZAŁ.13.14) lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
10. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji, do której zostało skierowane zawiadomienie.
11. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

§ 13

PROCEDURA „NIEBIESKIEJ KARTY”

1. Procedura „Niebieskie Karty” uruchamiana jest w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia przemocy fizycznej lub psychicznej w sytuacji przemocy w rodzinie.
2. **Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanej przez świadka przemocy domowej.**
3. Jeżeli istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej wobec małoletniego, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego.
4. **Osoba wszczynająca procedurę dokonuje wstępnej diagnozy sytuacji w związku z zaistnieniem** uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej i przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej, a także, w miarę możliwości, z osobą stosującą przemoc.
5. Rozmowę z osobą doznającą przemocy domowej przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi, poszanowanie godności oraz zapewniających bezpieczeństwo.
6. Osobie doznającej przemocy domowej przekazuje się informacje w prostym, przejrzystym i przystępnym dla niej języku, z uwzględnieniem stanu i okoliczności, które mogą mieć wpływ na zdolność rozumienia i bycie rozumianym.

7. W trakcie rozmowy z osobą stosującą przemoc domową informuje się ją w szczególności o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz wskazuje na konieczność zmiany sposobu postępowania.
8. Jeżeli istnieje podejrzenie, że osobami stosującymi przemoc domową wobec małoletniego są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania w ramach procedury przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej lub pełnoletniej osoby wskazanej przez małoletniego.
9. Działania z udziałem osób doznających przemocy domowej przeprowadza się, w miarę możliwości, w obecności psychologa.
10. Jeżeli osoba objęta procedurą „Niebieskiej Karty” nie włada językiem polskim w mowie i piśmie lub jest osobą głuchą lub niemą lub występują okoliczności, które mogą mieć wpływ na zdolność rozumienia i bycie rozumianym, członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej występują do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o zapewnienie udziału tłumacza w czynnościach z osobą objętą procedurą.
11. Jeżeli osobą doznającą przemocy domowej jest małoletni, formularz „Niebieska Karta – B” przekazuje się rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu, a w przypadkach, o których mowa w § 5 ust. 3 – osobie najbliższej lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego.
12. Formularza „Niebieska Karta – B” nie przekazuje się osobie stosującej przemoc domową.
13. Wypełniony formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.
14. Kopię wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” pozostawia się u wszczynającego procedurę.
15. Formularz „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania, jest przekazywany grupie diagnostyczno-pomocowej.
16. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji, do której zostało skierowane zawiadomienie.

PROCEDURA INTERWENCJI W PRZYPADKU KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO PRZEZ PRACOWNIKA PLACÓWKI LUB INNE OSOBY DOROSŁE

§14

I. Krzywdzenie małoletniego przez pracownika może przybierać formę:

- 1) Przystępstwo na szkodę dziecka (np. przemoc fizyczna, wykorzystywanie seksualne, znęcanie się).

2) Negatywne zachowanie względem małoletniego (np. ośmieszanie dziecka, dyskryminowanie, nierówne traktowanie, ignorowanie problemów i potrzeb, nadmierna krytyka, zawstydzanie, oczekiwania nieadekwatnych do wieku i możliwości rozwojowych małoletniego, oczernianie dziecka i jego rodziny).

II. Osoba podejrzewająca krzywdzenia dziecka w szkole zgłasza problem osobie odpowiedzialnej za Procedury Ochrony Małoletnich oraz dyrektorowi szkoły.

§ 15

Przestępstwo na szkodę dziecka:

1. Dyrektor lub osoba odpowiedzialna za Ochronę Małoletnich wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu.
2. Dyrektor lub osoba odpowiedzialna za Procedury Ochrony Małoletnich sporządza notatkę służbową oraz opracowuje plan pomocy dziecku.
3. Dyrektor oraz osoby odpowiedzialne za „Ochronę Małoletnich” przeprowadzają osobno rozmowę:
 - 1) z dzieckiem, w celu wyjaśnienia sytuacji oraz zapewnienia mu wsparcia i poczucia bezpieczeństwa,
 - 2) z rodzicami/opiekunami, w celu poinformowania ich o zaistniałej sytuacji oraz przedstawiony jest im plan pomocy dziecku.
3. Zostają wdrożone zaplanowane działania. Sytuacja dziecka jest monitorowana.
4. Jeśli zaistnieje potrzeba, dziecko zostaje skierowane do specjalistycznej placówki.
5. Wdrożone działania zostają zakończone po uzyskaniu efektu.
7. Jeśli wdrożone działania nie przyniosą efektu z osobą krzywdzącą zostaje rozwiązana współpraca na podstawie Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.

§ 16

Negatywne zachowania wobec dziecka:

1. Dyrektor wraz z koordynatorem Procedur Ochrony Małoletnich przeprowadzają rozmowę z pracownikiem na temat zdarzenia.
2. Dyrektor dyscyplinuje pracownika.
3. W uzasadnionych przypadkach informuje o obowiązku zawiadomienia policji lub prokuratury.

4. Dyrektor wraz z koordynatorem „Procedur Ochrony Małoletnich” przeprowadzają równolegle rozmowę z:
 - 1) pokrzywdzonym dzieckiem w celu udzielenia mu wsparcia i zapewnienia bezpieczeństwa,
 - 2) rodzicami/opiekunami dziecka w celu poinformowania o zaistniałej sytuacji oraz ustalonym planie pomocy dziecku.
5. Placówka wdraża ustalone zasady działania oraz przeprowadza monitoring sytuacji.
6. Wdrożone działania zostają zakończone po uzyskaniu efektu.
7. Jeśli wdrożone działania nie przyniosą efektu z osobą krzywdzącą zostaje rozwiązana współpraca na podstawie Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.

ROZDZIAŁ VI

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA DZIECKA PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

§ 17

1. Rozmowa z dzieckiem:

- 1) rozmowę z dzieckiem przeprowadza psycholog, pedagog specjalny lub wychowawca w zależności od tego, do kogo dziecko ma większe zaufanie.
- 2) miejsce, w którym jest przeprowadzana rozmowa z dzieckiem, powinno być bezpieczne i neutralne.
- 3) na rozmowę z dzieckiem należy przeznaczyć odpowiednią ilość czasu, należy unikać presji czasu.
- 4) rozmowa powinna przebiegać w bezpiecznej atmosferze.
- 5) osoba prowadząca rozmowę musi wykazywać cierpliwość i zrozumienie.
- 6) należy używać zrozumiałego języka,
- 7) sporządzić notatkę z rozmowy, w której będą zawarte słowa dziecka.
- 8) ocena poziomu bezpieczeństwa dziecka powstaje na podstawie analizy zebranych informacji oraz obserwacji funkcjonowania dziecka. Dokonywana jest na podstawie

rozmowy z dzieckiem oraz innymi osobami, z których wynika, jakich form przemocy dziecko doznało, jak często, o jakim nasileniu i kto jest sprawcą ujawnionej przemocy.

2. Rozmowa z rodzicem/opiekunem oraz podjęcie działań:

- 1) dyrektor lub wyznaczony pracownik szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicem, który nie stosuje przemocy. Informuje go o otrzymanym zgłoszeniu dotyczącym podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka i zobowiązuje do podjęcia właściwych działań, mających zagwarantować bezpieczeństwo dziecka oraz współpracy na rzecz dziecka.
- 2) dyrektor lub wyznaczony przez niego pracownik wszczyna procedury „Niebieskie Karty” (procedura jest uruchamiana, gdy zachodzi podejrzenie stosowania przemocy wobec dziecka (ZAŁ.1)
- 3) dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka, gdy rodzina dopuszcza się poważnych zaniedbań wobec dziecka oraz odmawia współpracy z szkoły.
- 4) dyrektor szkoły powołuje zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, który opracowuje plan wielospecjalistycznego wsparcia dla dziecka i jego rodziny.

3. Opracowanie planu wsparcia:

- 1) podjęcie przez placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i wsparcia, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
- 2) określenie celu oferowanego wsparcia na podstawie diagnozy sytuacji dziecka po ujawnieniu krzywdzenia.
- 3) określenie form wsparcia, jakie może zaoferować szkoła,
- 4) ustalenie planu współpracy z instytucjami zewnętrznymi,
- 5) udzielenie systematycznej lub okresowej pomocy np. psychologiczno-pedagogicznej, terapeutycznej, prawnej lub innej wynikającej z potrzeb,
- 6) zapewnienie specjalistycznego wsparcia dla dziecka i jego rodziny,
- 7) zapewnienie poczucia bezpieczeństwa oraz wzmacnianie własnej wartości dziecka.
- 8) przedstawieni rodzicom/opiekunom planu pomocy oraz zalecenie współpracy w jego realizacji.
- 9) w przypadku, gdy podejrzenie stosowania przemocy wobec dziecka uruchomienie stosownych procedur
- 10) Pomoc psychologiczno- pedagogiczna jest udzielana w współpracy z :
 - 10.1. rodzicami dzieci
 - 10.2. poradnią PPP i specjalistami
 - 10.3. MOPS
 - 10.4. Policją prokuratorem
 - 10.5. Asystentem rodziny

ROZDZIAŁ VI

§ 18

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA DZIECKA PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

I. Osobami odpowiedzialnymi za Zasady Ochrony Małoletnich w szkole są: dyrektor, pedagog specjalny oraz psycholog.

II. Dyrektor szkoły w szczególności:

- 1) przekazuje informacje prawne oraz nadzoruje przestrzeganie ustalonych standardów,
- 2) monitoruje przepływ informacji o standardach obowiązujących w przedszkolu/szkole do wszystkich pracowników, rodziców oraz dzieci, uczniów.
- 3) organizuje szkolenia.

III. Psycholog/pedagog specjalny:

- 1) omawia i weryfikuje pragmatykę wdrażania procedur,
- 2) przygotowuje materiały szkoleniowe dla pracowników, rodziców i uczniów,
- 3) w miarę potrzeb szkoli pracowników i rodziców oraz organizuje prelekcje dla uczniów,
- 4) aktualizuje informacje o standardach i dopilnowuje, aby zostały udostępnione dla pracowników, rodziców oraz uczniów.

IV. W szkole obowiązują następujące zasady przygotowania personelu do wdrażania standardów:

- 1) przed rozpoczęciem roku szkolnego organizowane jest dla wszystkich pracowników szkolenie dotyczące procedur obowiązujących w szkole.
- 2) nowozatrudnieni pracownicy przeszkoleni są w pierwszym tygodniu pracy,
- 3) dokumentowanie działań może odbywać się w szczególności przez:
 - a) ogłoszenie kierowane do nauczycieli przez e-dziennik z obowiązkiem potwierdzenia przez nauczyciela zapoznania się z materiałami,
 - b) zapis w protokole RP wraz z listą obecności w przypadku szkolenia całej Rady pedagogicznej,
 - c) zapis w dzienniku psychologa/pedagoga specjalnego w przypadku szkoleń indywidualnych.
5. Zadaniem osób odpowiedzialnych za monitorowanie realizacji Zasad Ochrony Małoletnich jest przeprowadzenie wśród pracowników oraz rodziców ankiety monitorującej poziom realizacji Procedur.

6. Ankiety przeprowadza się 1 raz w roku, najpóźniej do końca roku szkolnego.
7. W ankiecie pracownicy i rodzice mogą proponować zmiany do Procedur Ochrony Małoletnich lub wskazać naruszenia zasad panujących w placówce.
8. Osoby odpowiedzialne opracowują ankiety i przekazują dyrektorowi raport z monitoringu.
9. Dyrektor, w porozumieniu z Radą Pedagogiczną szkoły wprowadza do Procedury Ochrony Małoletnich i niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom oraz rodzicom uczniów nowe brzmienie .

V. Do zadań nauczycieli należy:

1. Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych uczniów oraz rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych, lub trudności w funkcjonowaniu dzieci w tym barier i ograniczeń utrudniających ich funkcjonowanie i ich uczestnictwo w środowisku.
2. Informowanie dyrektora szkoły , psychologa pedagoga o zaistniałych sytuacjach

ROZDZIAŁ VII

OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW

§ 19

1. Dyrektor szkoły:

- a) przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu ucznia w rodzinie,
- b) przewodniczy i konsultuje z odpowiedzialnymi osobami w skład którego wchodzi pedagog, psycholog, wychowawca klasy, nauczyciel przyjmujący zgłoszenie
- c) w/ w sytuacjach podejrzenia przemocy domowej wobec ucznia podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury „Niebieskie Karty”,
- d) prowadzi nadzór nad realizacją procedury i prowadzeniem działań dotyczących ucznia krzywdzonego przemocą
- e) bierze udział w rozmowie z rodzicami,
- f) informuje opiekunów o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy,
- g) organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla ucznia,
- h) zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań, np. ułatwia konsultacje trudnych spraw ze specjalistami

2. Nauczyciel przyjmujący zgłoszenie:

- a) przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Zapisuje datę i godzinę zgłoszenia.
- b) informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę klasy i dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego/psychologa szkolnego,

- c) zawiadamia pisemnie odpowiednie jednostki o podejrzeniu przemocy w rodzinie,
- d) w przypadku gdy uczeń ma obrażenia, przeprowadza go do miejsca udzielenia pomocy np. do pielęgniarki szkolnej.

3. Pedagog szkolny/psycholog szkolny:

- a) przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia o przemocy w rodzinie,
- b) diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny,
- c) przeprowadza rozmowy z uczniem oraz jego rodzicami lub prawnymi opiekunami,
- d) dyskretnie monitoruje sytuację ucznia w rodzinie,
- e) pozostaje w ciągłym kontakcie z wychowawcą i dyrektorem w sprawach dotyczących ucznia oraz jego rodziny,
- f) pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy,
- g) informuje rodziców o możliwych kierunkach wsparcia ucznia,
- h) pomaga rodzicom w zrozumieniu podstawowych i typowych reakcji ucznia na różnorodne sytuacje,
- i) kieruje uczniów oraz rodziców do placówek specjalistycznych,
- j) współpracuje ze specjalistami pomagającymi uczniowi i jego rodzinie może być osobą, która uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieskiej Karty”
- k) bierze udział w pracach zespołu w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Kolbuszowej.

4. Wychowawca/ nauczyciel współorganizujący kształcenie:

- a) przyjmuje zgłoszenie o przemocy w rodzinie ucznia,
- b) powiadamia dyrektora szkoły,
- c) przekazuje sprawę pedagogowi/psychologowi szkolnemu
- d) wzywa rodziców/opiekunów prawnych na spotkanie w obecności dyrektora szkoły,
- e) może być osobą, która uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” poprzez wypełnienie Karty A
- f) w przypadku gdy uczeń ma obrażenia, przeprowadza go do miejsca udzielenia pomocy np. do pielęgniarki szkolnej,
- g) dba, by uczeń czuł się bezpiecznie, uważnie wsłuchuje się w relacje ucznia,
- h) udziela stałego wsparcia uczniowi oraz monitoruje jego sytuację w późniejszym okresie.

5. Pielęgniarka szkolna:

- a) przyjmuje zgłoszenie o przemocy w rodzinie ucznia,

- b) powiadamia dyrektora szkoły, wychowawcę klasy,
- c) dyskretnie, z poszanowaniem praw ucznia ogląda obrażenia,
- d) udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, jeśli sytuacja tego wymaga,
- e) zgłasza potrzebę pomocy medycznej (według własnej oceny),
- f) zapisuje w karcie zdrowia ucznia rodzaj stwierdzonych obrażeń oraz zakres udzielonej pomocy.

ROZDZIAŁ VIII

§ 20

MATERIAŁ POMOCNICZY

Konstytucja RP, Konwencja o prawach dziecka i Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka.

Każdemu dziecku przysługują prawa dziecka tak, jak każdemu dorosłemu prawa człowieka. Praw tych nikt nie może dziecka pozbawić. Prawa dziecka są więc naturalną konsekwencją praw człowieka. Prawa dziecka istnieją po to, aby Was chronić, aby zapewnić Wam zdrowie i bezpieczeństwo. Jeśli wszyscy szanowaliby prawa dziecka, każde dziecko byłoby odpowiednio traktowane. Niestety, nie zawsze tak jest. W każdym kraju są dzieci, których prawa są łamane. Dzieci bywają krzywdzone, wykorzystywane czy zastraszane. Konwencja Praw Dziecka zakłada, że należy się Wam szczególna opieka i ochrona, bo nie zawsze jesteście w stanie należycie zadbać o swoje bezpieczeństwo.

Gdy znacie swoje prawa, możecie łatwiej obronić się przed przemocą, krzywdzeniem, dyskryminacją, której doświadczacie ze strony rówieśników i dorosłych. Bo wiecie, że macie prawo do ochrony swojego zdrowia i bezpieczeństwa oraz że są instytucje, które powinny Wam pomóc.

Warto, abyście zapamiętali, że:

- Prawa dziecka dotyczą każdego dziecka, czyli osoby poniżej 18. roku życia.
- Nie musicie nic zrobić, aby otrzymać prawa.
- Prawa dziecka macie zawsze i nikt nie może wam ich odebrać.
- Wszystkie prawa dziecka są równie ważne. Nie ma praw mniej lub bardziej ważnych od innych.
- Prawa dziecka dotyczą różnych dziedzin waszego życia.
- Za ochronę Waszych praw odpowiada państwo.

Prawa kojarzyć się mogą ze swobodą decydowania o wszystkim, co Was dotyczy. Jednak prawa mają też swoje ograniczenia, które wynikają z faktu, że:

- inni też mają takie same prawa i egzekwując swoje prawa, nie możecie naruszać praw innych osób poza przyznanymi Wam prawami macie nałożone przez rodziców i szkołę (czyli państwo) pewne obowiązki, które powinniście wypełniać. Jak widzicie, Wasze prawa wiążą się więc równocześnie z pewnymi ograniczeniami i obowiązkami, które zostały na Was nałożone.

Wynika z nich na przykład, że:

- nie możecie spać w domu cały dzień i nie pójść do szkoły, bo Wam się nie chce;
- nie możecie chodzić tylko na te lekcje, które lubicie;
- nie macie prawa do robienia zdjęć lub filmików koleżance lub koledze bez ich zgody,
- nie macie prawa do złośliwego komentowania ubioru lub zachowania kolegi czy koleżanki.

Jeśli znacie kogoś, kto potrzebuje pomocy lub sami znajdujecie się w trudnej sytuacji, możecie zwrócić się o pomoc do rodziców, wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego czy dyrektora szkoły, zgodnie ze ścieżką postępowania opisaną w „Standardach ochrony małoletnich”.

Możecie też skontaktować się z policją ([numer 112](#)) oraz instytucjami niosącymi pomoc dzieciom. Oto jedne z nich:

[116 111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;](#)

[800121212 – Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka](#)

ROZDZIAŁ IX

§ 21

PRZEPISY KOŃCOWE

1. Ogłoszenie Procedur Ochrony małoletnich następuje dla osób dorosłych oraz w skróconej zrozumiałej dla małoletnich.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły oraz rodziców:
 - 1) w wersji elektronicznej: na stronie internetowej szkoły oraz BIP,
 - 2) w wersji papierowej: w holu, na gazetce szkolnej oraz w pomieszczeniu socjalnym.
 - 3) w wersji skróconej: na gazetkach klasowych

Niniejszy dokument zawiera:

1. Akty prawne
2. Wprowadzenie
3. Standardy ochrony małoletnich
4. Objasnienie terminów stosowanych w Procedurach ochrony małoletnich.
5. Zasady bezpiecznych relacji w szkole
6. Rozpoznawanie czynników ryzyka krzywdzenia dziecka
7. Sposób reagowania w przypadku podejrzenia , że dziecko jest krzywdzone.
8. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez rodziców.
9. Zasady ustalenia planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia.
10. Obowiązki pracowników.
11. Materiał pomocniczy
12. Przepisy końcowe
13. Wykaz załączników do postępowania w razie wszczęcia określonych w dokumencie procedur:
 - 13.1 Rejestr zdarzeń podejrzenia krzywdzenia dziecka.
 - 13.2 Procedury postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielania pomocy uczniowi- sprawcy czynu karalnego.
 - 13.3 Procedura reakcji na zagrożenie bezpieczeństwa cyfrowego.
 - 13.4 Oświadczenie o niekaralności.
 - 13.5 Procedura naruszenia prywatności dotycząca nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka bądź pracownika szkoły.
 - 13.6 Protokół interwencji w przypadku zastosowania procedur interwencji podejrzenia krzywdzenia dziecka.
 - 13.7 Procedura agresywne zachowania ucznia w szkole lub przypadki tzw. fali
 - 13.8 Procedura postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielania pomocy uczniowi będącemu sprawcą czynu karalnego.

13.9 Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole

13.10 Procedura: dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych – procedura reagowania.

13.11 Kwestionariusz oceny ryzyka występowania ryzyka przemocy w rodzinie wobec dziecka.

13.12 Notatka służbowa w sprawie – wzór

13.13 Karta interwencji

13.14 Wzór „NIEBIESKA KARTA”

Załącznik NR 1

REJESTR ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

W

L.p	Imię i nazwisko dziecka oddział	Data i miejsce interwencji, Imię i nazwisko osoby interweniującej	Forma krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie	Zastosowane formy pomocy oraz procedury interwencyjne	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis dyrektora

Zał. NR 2

PROCEDURA

Procedury postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielania pomocy uczniowi będącemu sprawcą czynu karalnego*

Cel uruchomienia procedury:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielenie pomocy uczniowi – sprawcy czynu karalnego.

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie:

Dyrektor lub wicedyrektor szkoły, a w przypadku ich nieobecności – osoba upoważniona przez nich.

Podstawy uruchomienia działań:

1. Przypadek może dotyczyć ucznia, który dopuścił się czynu po ukończeniu lat 13, ale nie ukończył lat 17, bądź ucznia, który nie ukończył 18. r.ż., wówczas zastosowanie mają przepisy zawarte w *Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r.*, Dz.U. 1982., Nr 35, poz. 228, z późn. zm.
2. Przypadek może dotyczyć ucznia pełnoletniego (po 18. r.ż.), który popełnił czyn karalny, wówczas podlega on przepisom prawa ogólnie przyjętym wobec osób dorosłych.

Sposób postępowania:

1. Osoba, która była świadkiem popełnienia czynu karalnego lub dostrzegła zagrożenie, zobowiązana jest do powiadomienia dyrektora szkoły;
2. Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
3. W przypadku, gdy sprawcą jest małoletni/niepełnoletni uczeń danej szkoły przebywający na jej terenie, wyznaczone przez dyrektora osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu pod opiekę;
4. Dyrektor szkoły winien powiadomić rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zaistniałej sytuacji;
5. Dyrektor szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub

w przypadku, gdy sprawca jest pełnoletni bądź nie jest uczniem szkoły; do jego obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

6. Dyrektor szkoły nie ma prawa przeprowadzać czynności zarezerwowanych dla policji (np. przesłuchiwanie, przeszukiwanie).

PROCEDURA

Reakcji na zagrożenie bezpieczeństwa cyfrowego

- 1) Rozmowa uczestnika zdarzenia z dyrektorem placówki .
- 2) Powiadomienie rodziców/opiekunów poszkodowanego dziecka.
- 3) Działania wychowawcze i wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy.
- 4) Powiadomienie policji/sądu rodzinnego w przypadku naruszenia prawa.
- 5). Udzielenie uczestnikom zdarzenia wsparcia psychologicznego .

Załącznik NR 4

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja niżej podpisana/y legitymujący się dowodem osobistym nrseria,
oświadczam, że mam pełną zdolność do czynności prawnych oraz że nie toczą się przeciwko
mnie postępowania karne lub dyscyplinarne ani postępowanie o ubezwłasnowolnienie, nie
byłam/łem karana/y za przestępstwo popełnione umyślnie, nie byłam/łem skazana/y za
przestępstwa przeciwko wolności seksualnej, obyczajności i przestępstwo z użyciem
przemocy na szkodę małoletniego oraz, że nie toczy się przeciwko mnie postępowanie
w żadnej z tych spraw.

.....
miejsowość, data

.....
podpis osoby składającej oświadczenie

Zał. NR 5

PROCEDURA

Naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka bądź pracownika szkoły*

Podstawy prawne uruchomienia procedury:

Kodeks karny, art. 190a, RODO: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

1. Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności dziecka lub pracownika szkoły poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku dziecka albo pracownika szkoły.
2. Należy zwrócić uwagę, że podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem.
3. Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejęcie profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź fotomontażu), szantażowania (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających reputację ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary).
4. Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia:

- 1) Gdy sprawcą jest uczeń – kolega ofiary ze szkoły czy klasy – uczniowie lub rodzice powinni skontaktować się z dyrektorem szkoły, wychowawcą lub osobą odpowiedzialną za koordynację działań związanych z bezpieczeństwem cyfrowym na terenie szkoły.
- 2) W przypadku gdy do naruszenia prywatności poprzez kradzież, wyłudzenie danych osobowych wykorzystanie wizerunku dziecka dochodzi ze strony dorosłych osób trzecich, rodzice powinni skontaktować się bezpośrednio z policją i powiadomić o tym szkołę (zgodnie z *Kodeksem karnym* ściganie następuje wówczas na wniosek pokrzywdzonego).
- 3) Istotne dla ścigania sprawcy jest uzyskanie dowodów potwierdzających, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej.

2. Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów:

- 1) W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem działania – w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu oraz adres strony, na której udostępniony został wizerunek dziecka, konwersacja w komunikatorze, SMS).
- 2) Równolegle należy dokonać zmian tych danych identyfikujących, które zależą od ofiary, tj. haseł i loginów lub kodów dostępu do platform i portali internetowych, tak

aby uniemożliwić kontynuację procederu naruszania prywatności – w działaniu tym powinna wspierać ucznia osoba dorosła.

- 3) Jeśli wykradzione dane zostały wykorzystane w celu naruszenia dobrego wizerunku ofiary bądź w innych celach niezgodnych z prawem, należy dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków, także tych widocznych w internecie.
- 4) Likwidacja stron internetowych czy profili w portalach społecznościowych, która wymagać będzie interwencji w zebrane dowody, musi odbywać się za zgodą policji (o ile została powiadomiona).
- 5) Szczególnej uwagi wymagają incydenty kradzieży tożsamości w celu posłużenia się nią np. podczas zakupu towarów online lub dokonania transakcji finansowych. W tym przypadku należy skontaktować się ze sklepem lub pożyczkodawcą i wyjaśnić charakter zdarzenia. O czynach niezgodnych z prawem należy powiadomić policję.

3. Identyfikacja sprawcy(-ów):

- 1) W przypadku gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz potwierdzają, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej, należy je zabezpieczyć i przekazać policji. W przypadku, gdy trudno to ustalić, identyfikacji dokonać powinna policja.
- 2) W przypadku znanego sprawcy, który jednak nie działał z powyższych pobudek, szkoła powinna dążyć do rozwiązania problemu w ramach działań wychowawczo profilaktycznych uzgodnionych z rodzicami.

4. Działania wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/spoza szkoły:

- 1) Gdy sprawcą incydentu jest uczeń szkoły, należy wobec niego – w porozumieniu z rodzicami – podjąć działania wychowawcze, zmierzające do uświadomienia nieodpowiedniego i nielegalnego charakteru czynów, jakich dokonał.
- 2) Jednym z elementów takich działań powinno być zadośćuczynienie osobie poszkodowanej.
- 3) Celem tych działań powinno być nie tylko nabycie przez ucznia odpowiedniej wiedzy na temat wagi poszanowania prywatności w codziennym życiu, ale trwała zmiana jego postawy na prezentującą szacunek wobec cudzego wizerunku i prywatności.
- 4) Działania takie szkoła powinna podjąć niezależnie od powiadomienia policji/sądu rodzinnego.
- 5) Dyrekcja szkoły powinna podjąć decyzję w sprawie powiadomienia o incydencie policji, biorąc pod uwagę rodzaj czynu oraz wiek sprawcy, jego dotychczasowe zachowanie, postawę po odkryciu incydentu, opinie wychowawcy i pedagoga.
- 6) Dobrym rozwiązaniem jest uzyskanie interpretacji prawnej radcy prawnego.

5. Działania wobec ofiar zdarzenia:

- 1) Nieletnią ofiarę incydentu należy otoczyć – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi – opieką psychologiczno-pedagogiczną (jeśli jest taka potrzeba) i powiadomić o działaniach podjętych w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć ofiary, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym).

- 2) Jeśli kradzież tożsamości bądź naruszenie dobrego imienia ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, szkoła powinna zapewnić poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.

Działania wobec świadków:

Gdy kradzież tożsamości bądź naruszenie dobrego imienia ofiary jest znane szerszemu gronu uczniów szkoły, należy podjąć wobec nich działania wychowawcze, zwracające uwagę na negatywną ocenę narażania na uszczerbek wizerunku ucznia – koleżanki lub kolegi – oraz odpowiedzialność prawną.

Współpraca z policją i sądami rodzinnymi:

Gdy naruszenie prywatności czy wyłudzenie lub kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem ofierze szkody majątkowej lub osobistej, rodzice ucznia powinni o tym powiadomić policję.

Współpraca ze służbami placówkami specjalistycznymi:

W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych wobec ofiary, można skierować ucznia, za zgodą i we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi, do placówki specjalistycznej, np. terapeutycznej.

ZAŁ NR 6

PROTOKÓŁ INTERWENCJI W PRZYPADKU ZASTOSOWANIA PROCEDUR PODEJRZENIE KRZYWDZENIA DZIECKA

Lp.	Data i miejsce sporządzenia protokołu	
1.	Data i miejsce zdarzenia	
2.	Imię i nazwisko dziecka krzywdzonego lub wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia.	
3.	Imię i nazwisko osoby zgłaszającej podejrzenie krzywdzenia lub jego fakt	

4.	Imię i nazwisko osoby krzywdzącej lub podejrzanej o krzywdzenie	
5.	Forma przemocy - opis	
6.	Zastosowane formy interwencji Powiadomione osoby Zawiadomione instytucje, służby lub organizacje	
7.	Data udzielonej pomocy	
8.	Forma/y udzielonej dziecku pomocy bezpośrednio po stwierdzeniu krzywdzenia lub powzięciu podejrzenia o krzywdzenie	
9.	Osoby udzielające dziecku pomocy	
10.	Informacja o zaplanowanych formach wsparcia oraz współpracy z instytucjami, organizacjami itp.	
11.	Informacja o zgodzie rodziców oraz deklaracji współpracy	
12.	Informacja na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami i organizacjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej dziecku w ramach planu wsparcia oraz ppp,	
13.	Imiona i nazwiska osób sporządzających protokół	

Zał. NR 7

PROCEDURA

Agresywne zachowania ucznia w szkole lub przypadki tzw. fali

Cel uruchomienia procedury

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek wystąpienia na jej terenie zachowań agresywnych, tj. agresji fizycznej i agresji słownej ucznia wobec ucznia lub wobec nauczyciela.

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie

Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zauważyła przedmiotowe zachowanie lub której je zgłoszono. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych krokach decyduje dyrektor placówki, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor lub pedagog szkolny. Czynnościami podejmowanymi w trakcie realizacji procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

Sposoby postępowania

1. Agresja fizyczna

- 1) Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska.
- 2) Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany, jest przerwanie tego zachowania.
- 3) Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom zdarzenia, że nie wyraża zgody na takie zachowanie.

- 4) Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o rozdzielenie bijących się uczniów i uniemożliwienie im dalszego kontaktu.
- 5) W przypadku zagrożenia życia (gdy osoba poszkodowana jest nieprzytomna) pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
- 6) Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
- 7) Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice/opiekunowie prawni poszkodowanego.
- 8) Pedagog/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
- 9) Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić specjalistycznej pomocy ofierze przemocy oraz wskazać, jak należy radzić sobie w podobnych sytuacjach.
- 10) Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami zdarzenia, wyjaśnić im pojęcia: emocje, agresja, przemoc, przypomnieć normy postępowania i sposoby reagowania.
- 11) Należy ustalić działania w podobnych przypadkach oraz zweryfikować stosowane w szkole narzędzia i metody pracy wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej.
- 12) W przypadku przeprowadzenia przez agresora kolejnych ataków – z widocznymi skutkami pobicia – szkoła kieruje sprawę na policję, od której postępowania zależą dalsze losy sprawcy przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie i/lub regulaminie szkoły.

2. Agresja słowna

- 1) Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska.
- 2) Należy powiadomić wychowawcę klasy i/lub dyrektora, pedagoga/psychologa.
- 3) Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza z uczniem rozmowę mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia.
- 4) Rozmowy z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.
- 5) Wychowawca (pedagog/psycholog) przeprowadza rozmowy ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, uzgadnia wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia.
- 6) o zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.
- 7) Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy specjalistycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy radzić sobie w podobnych sytuacjach.

- 8) Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami zdarzenia, wyjaśnić im pojęcia: emocje, agresja, przemoc, przypomnieć normy postępowania i sposoby reagowania.
- 9) W poważnych przypadkach, np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego, powiadamiana jest policja.
- 10) Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie lub regulaminie szkoły.
- 11) Należy zweryfikować stosowane w szkole narzędzia i metody pracy wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej.

Podstawa prawna: *Kodeks karny*: art. 18 § 3; art. 203; art. 204.

PROCEDURA

Postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielania pomocy uczniowi będącemu sprawcą czynu karalnego

Cel uruchomienia procedury:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole w przypadku popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielenie pomocy uczniowi – sprawcy czynu karalnego.

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie:

Dyrektor lub wicedyrektor szkoły, a w przypadku ich nieobecności – osoba upoważniona przez nich.

Podstawy uruchomienia działań:

- Przypadek może dotyczyć ucznia, który dopuścił się czynu po ukończeniu lat 13, ale nie ukończył lat 17, bądź ucznia, który nie ukończył 18. r.ż., wówczas zastosowanie mają przepisy zawarte w *Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r.*, Dz.U. 1982., Nr 35, poz. 228, z późn. zm.
- Przypadek może dotyczyć ucznia pełnoletniego (po 18. r.ż.), który popełnił czyn karalny, wówczas podlega on przepisom prawa ogólnie przyjętym wobec osób dorosłych.

Sposób postępowania:

- Osoba, która była świadkiem popełnienia czynu karalnego lub dostrzegła zagrożenie, zobowiązana jest do powiadomienia dyrektora szkoły;
- Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
- W przypadku, gdy sprawcą jest małoletni/niepełnoletni uczeń danej szkoły przebywający na jej terenie, wyznaczone przez dyrektora osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu pod opiekę;
- Dyrektor szkoły winien powiadomić rodziców/opiekunów prawnych ucznia o zaistniałej sytuacji;
- Dyrektor szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub w przypadku, gdy sprawca jest pełnoletni bądź nie jest uczniem szkoły; do jego

obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji.

12. Dyrektor szkoły nie ma prawa przeprowadzać czynności zarezerwowanych dla policji (np. przesłuchiwanie, przeszukiwanie).

PROCEDURA

postępowania w sytuacji wystąpienia niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole

Cel uruchomienia procedury:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów w przypadku zagrożenia wewnętrznego, związanego z zachowaniami uczniów o charakterze seksualnym.

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie:

Dyrektor lub wicedyrektor szkoły; w przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.

Sposób postępowania:

1. Powiadomienie przez nauczyciela lub innego pracownika szkoły wychowawcy klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowani seksualnych uczniów w szkole (gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych innego ucznia, konieczne jest zapewnienie mu anonimowości w celu uniknięcia ewentualnej przemocy/odwetu);
2. Przeprowadzenie przez wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego rozmowy z uczniem oraz poinformowanie o zaistniałym zdarzeniu rodziców ucznia;
3. Zobowiązanie rodziców przez wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego do szczególnego nadzoru nad dzieckiem oraz ustalenie z nimi dalszego postępowania, w przypadku gdy rozmowa z uczniem okazuje się niewystarczająca do zmiany jego zachowania;
4. W sytuacji, kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, a szkoła wykorzystała dostępne jej metody oddziaływań i zachowanie ucznia nie zmienia się, pisemne powiadomienie przez dyrektora szkoły wydziału rodzinnego i nieletnich sądu rejonowego oraz wydziału ds. nieletnich policji;
5. Powiadomienie przez pedagoga/psychologa szkolnego, w po-rozumieniu z dyrektorem, najbliższej jednostki policji (po uprzednim zawiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów prawnych ucznia), w przypadku, gdy zachowanie ucznia świadczy o możliwości popełnienia przez niego przestępstwa (np. gwałtu); sporządzenie notatki służbowej na temat całego zdarzenia przez pedagoga/psychologa szkolnego.

Podstawa prawna: *Kodeks karny*: art. 18 § 3; art. 203; art. 204.

Zał. NR 10

PROCEDURA

Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych – procedura reagowania

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych).

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów:

Reakcja szkoły w przypadku pozyskania wiedzy o wystąpieniu zagrożenia będzie zależna od tego, czy:

- treści te można bezpośrednio powiązać z uczniami danej szkoły,
 - treści nielegalne lub szkodliwe nie mają związku z uczniami danej szkoły, lecz wymagają kontaktu szkoły z odpowiednimi służbami.
1. W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej (pliki z treściami niedozwolonymi, zapisy rozmów w komunikatorach, e-maile, zrzuty ekranu), znalezione w Internecie lub w komputerze dziecka.
 2. Zabezpieczenie dowodów jest zadaniem rodziców lub opiekunów prawnych dziecka, w czynnościach tych może wspomagać ich przedstawiciel szkoły posiadający odpowiednie kompetencje techniczne.
 3. Jeśli treści te można bezpośrednio powiązać z uczniami danej szkoły, rozwiązanie leży po stronie szkoły,
 4. Jeśli treści nielegalne lub szkodliwe nie mają związku z uczniami danej szkoły należy rozważyć zgłoszenie incydentu policji oraz poinformować o nim serwis [Dyzurnet \(dyzurnet.pl\)](http://Dyzurnet(dyzurnet.pl)).

Identyfikacja sprawcy(-ów):

1. W identyfikacji sprawców kluczową rolę odgrywają zgromadzone dowody.
2. W procesie udostępniania nielegalnych i szkodliwych treści małoletnim biorą udział na ogół: twórca treści – np. pornograficznych – oraz osoby, które udostępniły je dziecku.
Często są nimi rówieśnicy – uczniowie tej samej szkoły czy klasy, dzieci sąsiadów.

3. Konieczne jest poinformowanie wszystkich rodziców/prawnych opiekunów dzieci uczestniczących w zdarzeniu o sytuacji i roli ich dzieci.

Działania wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/ spoza szkoły:

1. W przypadku udostępniania przez ucznia treści opisanych wcześniej jako szkodliwe nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia należy przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego postępowania i w jej trakcie uzmysłwić mu szkodliwość prowadzonych przez niego działań.
2. Działania szkoły powinny koncentrować się jednak na aktywnościach wychowawczych. W przypadku upowszechniania przez sprawców treści nielegalnych (np. pornografii dziecięcej) należy złożyć zawiadomienie o zdarzeniu na policji.

Działania wobec ofiar zdarzenia:

1. Dzieci – ofiary i świadków zdarzenia – należy począwszy od pierwszego etapu interwencji otoczyć opieką psychologiczno-pedagogiczną.
2. Rozmowa z dzieckiem powinna się odbywać z uwzględnieniem jego komfortu psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości ucznia ze względu na fakt, iż kontakt z treściami nielegalnymi może mieć bardzo szkodliwy wpływ na jego psychikę. W trakcie rozmowy należy ustalić okoliczności uzyskania przez ofiarę dostępu do ww. treści.
3. Należy koniecznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych ofiary o zdarzeniu i uzgodnić z nimi podejmowane działania i formy wsparcia dziecka. Działania szkoły w takich przypadkach powinna cechować poufność i empatia w kontaktach ze wszystkimi uczestnikami zdarzenia oraz osobami udzielającymi wsparcia.
4. W przypadku kontaktu dziecka z treściami szkodliwymi należy dokładnie zbadać sposób, w jaki do niego doszło. Poszukiwanie przez dziecko tego typu treści w sieci lub podsufanie ich dziecku przez innych może być oznaką niepokojących incydentów ze świata rzeczywistego, np. kontaktów z osobami handlującymi narkotykami czy udziału w procesie rekrutacji do sekty lub innej niebezpiecznej grupy.

Aktywności wobec świadków:

W przypadku gdy informacja na temat zdarzenia dotrze do środowiska rówieśniczego ofiary – w klasie czy szkole – wskazane jest podjęcie działań edukacyjnych i wychowawczych.

Współpraca z policją i sądami rodzinnymi:

W przypadku naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą, należy – w porozumieniu z rodzicami dziecka – niezwłocznie powiadomić policję.

Współpraca ze służbami i placówkami specjalistycznymi:

1. Kontakt z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi może wywołać potrzebę skorzystania przez ofiarę ze specjalistycznej opieki psychologicznej.
2. Decyzja o takim kontakcie i skierowaniu na terapię musi zostać podjęta w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka.
5. **Telefony/kontakty alarmowe krajowe:** Zgłaszanie nielegalnych treści:
www.dyzurnet.pl, numer alarmowy 112 , policja 997

Podstawy prawne uruchomienia procedury: *Kodeks karny*, art. 200 § 1–5 kk, art. 200a kk, art. 200b kk, art. 202 § 1-4b, art. 256 kk, art. 257.

Zał. NR 11

KWESTIONARIUSZ OCENY RYZYKA WYSTĘPOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE WOBEC DZIECKA

A

INFORMACJA OD DZIECKA LUB OSOBY, KTÓRA BYŁA BEZPOŚREDNIM ŚWIADKIEM PRZEMOCY

A.1. Ktoś w domu bije dziecko, popycha, szarpie, potrząsa, przytrzymuje, rzuca w nie przedmiotem, itp.

A.2. Ktoś w domu używa wobec dziecka wulgarnych słów, obraża, poniża, straszy, szantażuje, izoluje w sposób ciągły i nieuzasadniony od kontaktu z innymi osobami, np. z rodziny lub z rówieśnikami, itp. A.3. Opiekunowie nie zaspokajają podstawowych potrzeb dziecka, takich jak: przynależności, bezpieczeństwa, pożywienia, snu, leczenia, rozwoju

poznawczego, emocjonalnego, społecznego, pomimo wcześniejszej pracy z opiekunami w tym zakresie

A.4. Ktoś w domu narusza sferę seksualną dziecka, tj.: dotyka intymnych części ciała, namawia na dotykanie intymnych części ciała osoby dorosłej, zmusza do kontaktu seksualnego, podejmuje kontakty seksualne z inną osobą w obecności dziecka, prezentuje pornografię lub zmusza do tworzenia treści pornograficznych z udziałem dziecka, itp.

A.5. Dziecko ma ślady przemocy fizycznej lub zaniedbania (opis A.10. i A.11.).

A.6. Dziecko mówi, że boi się wrócić do domu ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie (wobec siebie lub innych członków rodziny)

A.7. Dziecko mówi, że chce odebrać sobie życie ze względu na zagrożenie przemocą w rodzinie.

A.8. Dziecko jest świadkiem przemocy w rodzinie (wobec rodzica, rodzeństwa lub innej osoby mieszkającej w jego domu).

A.9. Rodzic zachował się agresywnie (słownie lub fizycznie) wobec dziecka na terenie placówki oświatowej lub w miejscu publicznym, np. popchnął, szarpnął, uderzył, poniżył, itp.

A.10. Dziecko ma widoczne ślady przemocy fizycznej, np.: uszkodzenia ciała, siniaki, zadrapania, obrzęki, oparzenia, obrażenia ciała świeże i/lub w różnych stadiach gojenia się, rany na ciele, itp. A.11. Dziecko ma widoczne ślady zaniedbania, np.: brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru do pory roku, wieku, itp. Występują zaburzenia, opóźnienia rozwojowe, problemy emocjonalne, niepełnosprawność, a dziecko nie otrzymuj

B

OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY LUB PLACÓWKI OŚWIATOWEJ DOTYCZĄCA DZIECKA

B.1. Dziecko odtwarza doświadczaną przemoc – w relacjach rówieśniczych (lub zabawie), identyfikuje się z rolą ofiary i/lub sprawcy

B.2. Dziecko reaguje nieadekwatnie do sytuacji powstałej w placówce, np.: lękiem, izolacją, autoagresją, agresją itp.

B.3. Dziecko zachowuje się autodestrukcyjnie, np.: gryzie, szczypie się, uderza głową. Dziecko jest od jakiegoś czasu lub stale apatyczne, ospałe, nie ma chęci do zabawy, eksploracji rozwojowej

B.4. Dziecko boi się powrotu do domu i/lub reaguje lękiem lub innymi trudnymi emocjami na kontakt z rodzicem/rodzicami i/lub na sytuację powrotu do domu

B.5. Dziecko często opuszcza zajęcia (dotyczy dzieci objętych obowiązkiem szkolnym) lub bez uzasadnionego powodu jest nieobecne bezpośrednio po rozmowach z rodzicami lub działaniach interwencyjnych placówki.

INFORMACJE DOTYCZĄCE RODZICÓW:

B.6. Postawa i zachowanie rodziców zagraża dobru, rozwojowi i bezpieczeństwu dziecka.

B.7. Rodzice nie współpracują z placówką przy udzielaniu pomocy dziecku.

B.8. Dziecko rozdzielone z rodzicami na skutek emigracji lub innej sytuacji losowej, pozostające bez opieki osoby dorosłej i/lub wsparcia emocjonalnego ze strony rodziców lub innych osób z rodziny.

B.9. Na terenie placówki rodzic jest pod wpływem środków zmieniających świadomość, np. alkoholu, narkotyków, itp. lub nie zgłasza się po odbiór dziecka.

B.10. Którekolwiek dziecko z rodziny z powodu przemocy lub zaniedbania wymagało umieszczeni

C

OBSERWACJA PRACOWNIKA SZKOŁY LUB PLACÓWKI OŚWIATOWEJ LUB INFORMACJA OD OSÓB BĘDĄCYCH W KONTAKCIE Z DZIECKIEM I RODZICAMI

C.1. Karalność rodzica za przemoc lub przemoc w rodzinie.

C.2. Wcześniejsze podejrzenie dotyczące przemocy wobec dziecka lub przemocy w rodzinie albo obecne podejrzenie przemocy w rodzinie dziecka

C.3. Rodzic nadużywający środków zmieniających świadomość – np.: alkoholu, narkotyków, leków, itp.

C.4. Poważne problemy zdrowotne, emocjonalne, choroba psychiczna wśród osób zamieszkujących z dzieckiem.

C.5. Rozwód, separacja rodziców, konflikt w rodzinie lub inna sytuacja kryzysowa.

C.6. Dziecko o szczególnych wymaganiach wychowawczych, edukacyjnych i występuje jedno lub więcej spośród: problemy emocjonalne, problemy społeczne, zaburzenie rozwojowe, niepełnosprawność.

C.7. Niskie kompetencje wychowawcze rodziców, niewydolność wychowawcza lub brak zainteresowania rodziców rozwojem dziecka.

C.8. Matka i/lub ojciec byli poniżej 18 r.ż. w chwili narodzin dziecka.

C.9. Ubóstwo i wynikające z tego stanu problemy rodziców.

Zał. NR 12

NOTATKA SŁUŻBOWA

W sprawie

.....

Data:

Imię i nazwisko dziecka/ucznia:

Uczestnicy:

1.
2.
3.
4.

OPIS SYTUACJI/ZACHOWANIA

.....
.....
.....
.....

PRZEKAZ DZIECKA (CYTAT):

.....
.....
.....
.....

PODJĘTE DZIAŁANIA/URUCHOMIONE PROCEDURY:

.....

.....
.....
.....

REZULTAT:

.....
.....
.....

.....
Podpisy uczestników spotkania

ZAL.13

KARTA INTERWENCJI

1. Data:
2. Imię i nazwisko dziecka:
3. Klasa lub oddział:

1. Przyczyna interwencji:

.....
.....
.....
.....
.....

2. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:

Imię i nazwisko:

3. Opis podjętych działań

.....
.....
.....
.....

4. Rozmowa z dzieckiem:

Data:

Imię, nazwisko i stanowisko osoby przeprowadzającej rozmowę:

.....
.....

Wypowiedź dziecka (cytat):

.....
.....
.....

5. Spotkanie z rodzicem/opiekunem prawnym lub faktycznym/osobą dorosłą wskazaną przez dziecko:

Imię nazwisko, stopień pokrewieństwa:

Imię i nazwisko osoby organizującej spotkanie:

6. Forma podjętej interwencji:

1) Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa

2) Wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka

3) Inny rodzaj interwencji (wskazać jaki):

.....

7. Wyniki interwencji:

1) Działania organów lub instytucji:

.....

.....

2) Działania placówki:

.....

3) Działania rodziców:

.....

Załącznik 14 – Karta

WZÓR NIEBIESKA KARTA

A 1) (miejscowość, data)
..... (pieczęć podmiotu, o którym mowa w art. 9d ust. 2
ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wypełniającego formularz
„Niebieska

Karta — A)

I. DANE OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Imię i nazwisko:.....

2. Imiona rodziców:

.....

3. Miejsce zamieszkania:

Kod pocztowy:.....miejscowość:.....

województwo:..... ulica:..... numer

domu:..... numer mieszkania: numer telefonu:

.....

4. Aktualny adres pobytu: kod

pocztowy:.....miejscowość:.....województwo:.....

..... ulica: numer domu:..... numer

mieszkania: numer telefonu:

II. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zgłaszający: osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

.....

.....

2. Zgłaszający: inna osoba (np. rodzic, opiekun prawny, opiekun faktyczny, osoba najbliższa, świadek):

.....

.....

.....

1) imię i nazwisko:

.....

2) miejsce zamieszkania: kod pocztowy:..... miejscowość:

województwo: ulica: numer

domu: numer mieszkania: numer telefonu:

.....

III. DANE OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

1. Imię i nazwisko:.....

2. Miejsce zamieszkania: kod pocztowy:..... miejscowość:.....

województwo: ulica: numer domu:

..... numer mieszkania: numer telefonu:

.....

1. Stosunek pokrewieństwa z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.....